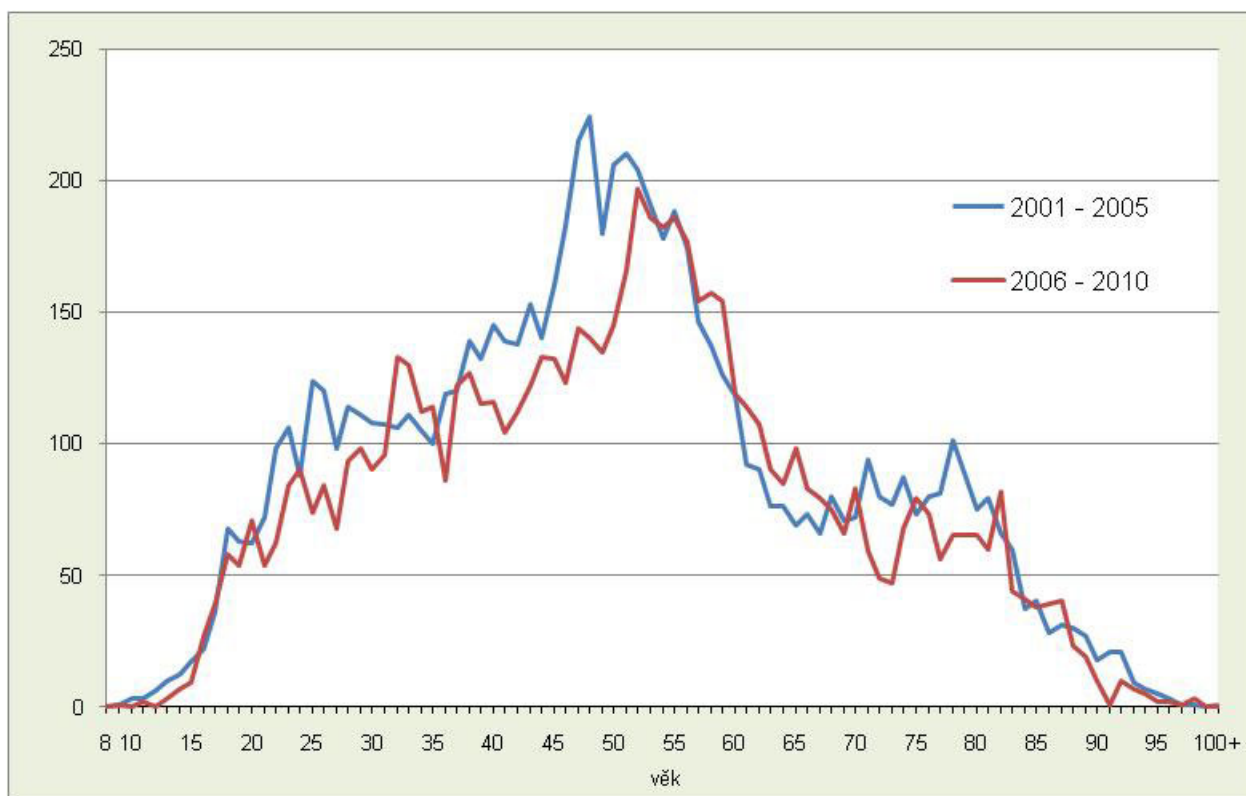

5. Sebevraždy podle věku

Počet sebevražd je podle věku rozložen velmi nerovnoměrně. Patrné je zvyšování jejich počtu se stoupajícím věkem a to až k maximu, které bylo v souhrnu za roky 2006-2010 ve věku 52 roků, což platilo pro obě pohlaví. Celkově uvedená závislost věku a počtu sebevražd může být v jednotlivých letech a v jednoletých skupinách věku odlišná, ale při shrnutí údajů za delší časový úsek je uvedený trend patrný. V základních rysech bylo věkové rozložení sebevražd obdobné i v předcházejícím časovém úseku; maximum však bylo ve věku 48 roků a také ve věku 49 roků bylo sebevražd více než ve věku 52 roků. Za vrcholem již absolutní počty klesají, nejprve prudce, pak mírně, s opětovnou menší změnou trendu (zde tedy do vzestupu). V hodnoceném pětiletí to bylo ve věku 74-82 roků (také v tomto případě byl podobný průběh i v předchozích srovnávaných pětiletých úsecích). Dále již počet sebevražd s rostoucím věkem klesá.

Počet sebevražd podle věku

Křivky vztahu počtu sebevražd a věku jsou za muže a ženy v základních rysech podobné – obě pohlaví mají vzestup k vrcholu po 50. roku věku, pak pokles a další dočasný vzestup, i když u žen je spíše možno hovořit o stabilitě počtů, ovšem v delším věkovém úseku (od 62 do 85 roků).

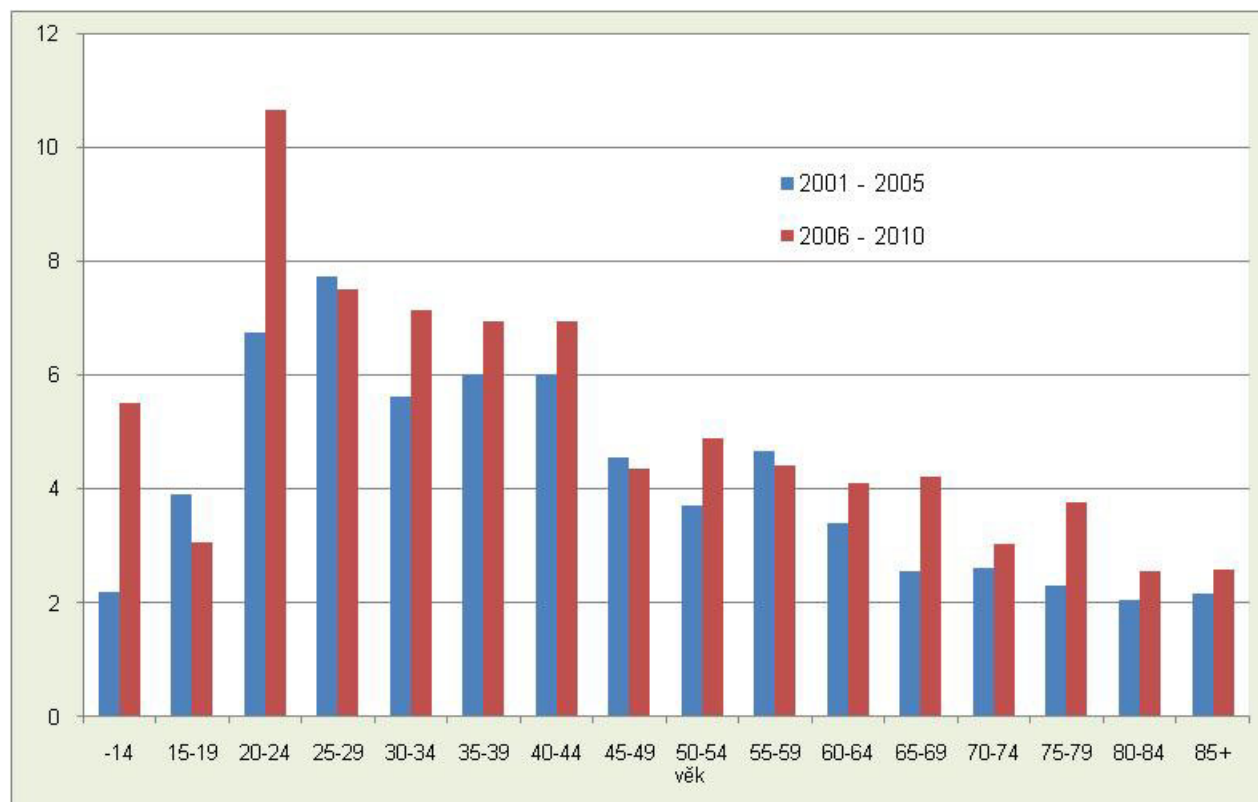
Průběh křivek byl ve dvou předešlých pětiletých obdobích podobný, pouze vrcholy byly v nižším věku, takže se dá předpokládat určité ovlivnění četností jednotlivých ročníků.

Sebevraždy podle věkových skupin

Období	Věková skupina:																Celkem
	-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	
Celkem																	
1996-2000	38	289	523	484	505	602	831	959	843	530	447	501	540	440	295	279	8 106
2001-2005	35	206	426	567	537	610	715	962	989	771	452	359	410	424	317	243	8 023
2006-2010	13	187	361	417	561	564	587	674	876	828	515	401	306	338	292	170	7 090
Muži																	
1996-2000	29	235	452	416	437	507	692	772	676	405	333	365	369	318	196	166	6 368
2001-2005	24	164	371	502	456	523	613	789	779	635	349	258	296	295	213	166	6 433
2006-2010	11	141	330	368	492	493	513	548	727	675	414	324	230	267	210	144	5 887
Ženy																	
1996-2000	9	54	71	68	68	95	139	187	167	125	114	136	171	122	99	113	1 738
2001-2005	11	42	55	65	81	87	102	173	210	136	103	101	114	129	104	77	1 590
2006-2010	2	46	31	49	69	71	74	126	149	153	101	77	76	71	82	56	1 233

Více sebevražd mužů než žen je ve všech věkových skupinách a to několikanásobně. Změny míry početní převahy sebevražd mužů neměly v závislosti na věku v hodnoceném období jednoznačný vývoj. Zatímco v nejmladší skupině do 14 let připadlo na jednu sebevraždu ženy 5,5 sebevražd mužů, v následující skupině to bylo jen 3,0, ale v dalším intervalu byla maximální hodnota a to 10,6. V dalším věku je již patrná jistá stabilita poměru; mezi 25-44 roky cca 1 : 7, ve věku 45-70 roků 1 : 4 a ve věku vyšším na 1 sebevraždu ženy přibližně 2 - 3 případy u mužů.

Počet sebevražd mužů na 1 sebevraždu ženy podle věku

Četnost jednotlivých věkových skupin ovlivňuje počet sebevražd daného věku velkou měrou. Při jejich relativním vyjádření v přepočtu na počet osob dané skupiny je trend jiný než u absolutních počtů. V průměru

za hodnocených pět roků sebevražednost vzrůstala od nejmladšího věku až k prvnímu vrcholu ve věkové skupině 50–54 let (konkrétně to bylo ve věku 52 let). Pak následuje postupné snižování relativního počtu sebevražd a to až do věku 60–64 let a teprve v následující pětileté skupině sebevražednost opět začíná vzrůstat, přičemž až ve věku 80-84 roků převýšila předchozí lokální maximum. Vývoj sebevražednosti v závislosti na věku je dle pohlaví velmi podobný. Pětiletá i jednoletá skupina prvního maxima i následného lokálního minima jsou shodné, menší rozdíl je pouze v tom, že u mužů je předchozí největší hodnota překonána ve skupině 75-79letých, u žen až ve skupině následující.

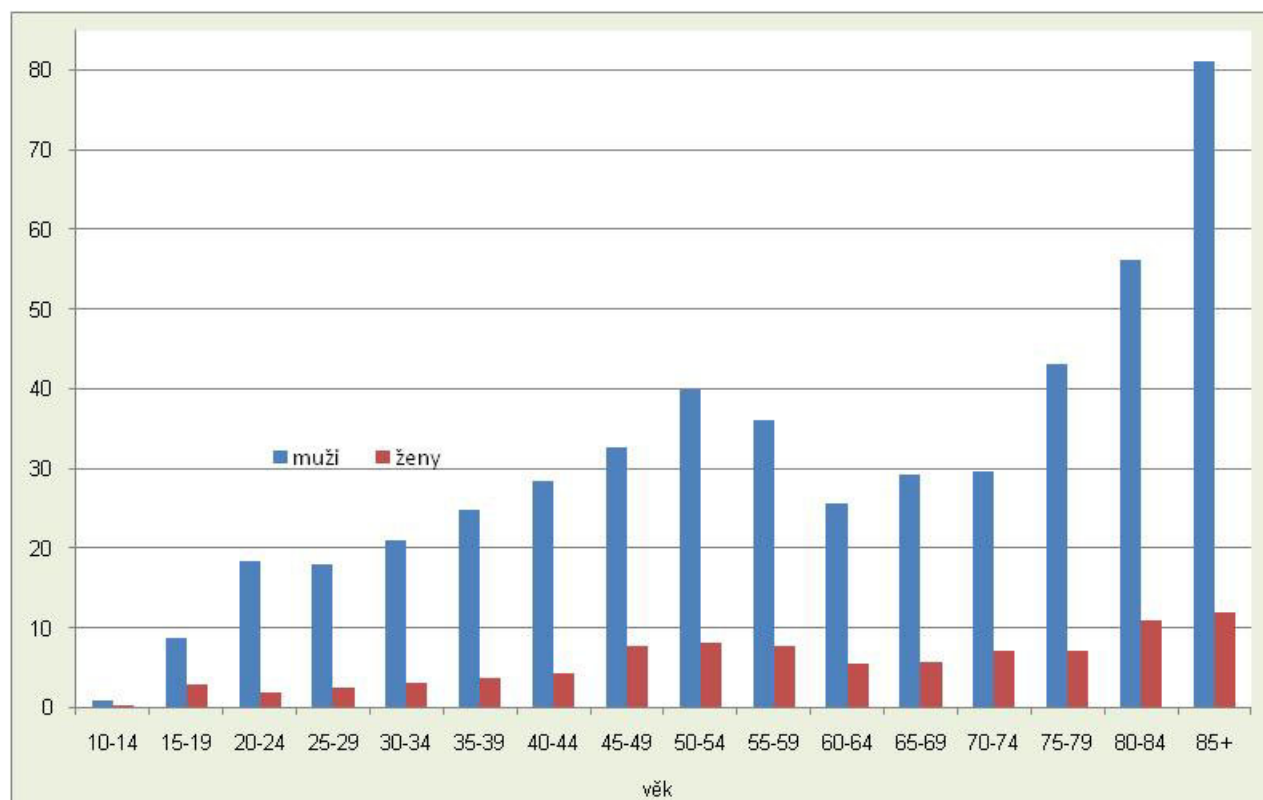
Sebevraždy podle pohlaví a věku na 100 tis. obyvatel

Období	Věková skupina:															Celkem	
	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84		85+
Celkem																	
1996-2000	1,2	7,6	11,7	12,7	14,5	18,2	22,2	23,6	22,4	18,6	19,3	21,5	26,2	31,9	43,9	51,6	15,8
2001-2005	1,1	6,2	11,1	12,7	14,1	17,6	21,8	25,9	25,0	21,2	16,9	17,1	20,6	26,3	34,6	73,4	15,7
2006-2010	0,5	5,9	10,3	10,5	12,2	14,6	16,7	20,3	23,9	21,6	15,0	16,3	16,6	20,9	26,0	29,6	13,6
Muži																	
1996-2000	1,7	12,0	19,9	21,4	24,7	30,2	36,7	38,1	36,7	29,6	31,3	36,1	45,4	64,2	91,5	112,8	25,4
2001-2005	1,5	9,6	19,0	22,1	23,5	29,7	36,8	42,4	39,9	36,1	28,0	27,8	36,2	50,5	73,2	179,4	25,9
2006-2010	0,9	8,7	18,3	18,0	20,9	24,9	28,5	32,5	39,9	36,2	25,5	29,3	29,6	43,1	56,4	94,2	23,1
Ženy																	
1996-2000	0,6	2,9	3,2	3,7	4,0	5,9	7,5	9,2	8,7	8,5	9,1	10,3	13,7	14,0	21,6	28,7	6,6
2001-2005	0,7	2,6	2,9	3,0	4,3	5,1	6,3	9,3	10,5	7,3	7,2	8,6	9,7	12,6	16,4	32,0	6,1
2006-2010	0,2	3,0	1,8	2,6	3,1	3,7	4,3	7,7	8,1	7,7	5,5	5,7	7,1	7,1	10,9	12,0	4,6

Určitý pokles sebevražednosti po prvním vrcholu ve výše uvedeném věku event. ve skupině o pět let mladší, byl i ve dvou předcházejících pětiletých úsecích. Patrná změna je ale v tom, že se pokaždé o jednu skupinu směrem k vyššímu věku posunul interval, ve kterém byl převýšen předchozí vrchol.

Největší rozdíl v intenzitě sebevražednosti byl mezi pohlavími ve věkové skupině 20-24letých, ve které byla hodnota za muže oproti ženám desetinásobná.

Sebevraždy podle pohlaví a věku na 100 tis. obyvatel za roky 2006 – 2010

Vzhledem k měnící se sebevražednosti v závislosti na věku je jedním z faktorů ovlivňujících počet sebevražd i měnící se věková struktura – stárnutí populace by při nezměněné intenzitě sebevražednosti samo o sobě vedlo k nárůstu počtu sebevražd. I v hodnoceném období přes nárůst počtu starších osob ke zvyšování počtu sebevražd nedocházelo, naopak, ubylo jich. Znamená to, že pokles intenzity sebevražednosti nejen eliminoval vliv stárnoucí populace, ale vedl i ke snížení počtu sebevražd.

V následující tabulce je vypočten hypotetický počet zemřelých sebevraždou za předpokladu, že by zůstala v jednotlivých věkových skupinách u mužů a žen trvale stejná intenzita sebevražednosti jako v roce 1991, projevoval by se tedy jen vliv měnící se věkové struktury obyvatelstva (údaje v řádku „vypočtený“). Rozdíl mezi skutečným a tímto vypočteným (standardizovaným) údajem vyjadřuje, kolik osob, díky snižující se míře sebevražednosti, nezemřelo sebevraždou.

Počet sebevražd - standardizace podle sebevražednosti roku 1991

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Skutečný	1 904	1 991	1 917	1 872	1 733	1 568	1 666	1 613	1 610	1 649
Vypočtený	1 904	1 919	1 941	1 962	1 983	2 004	2 021	2 036	2 050	2 063
Rozdíl	-	72	-24	-90	-250	-436	-355	-423	-440	-414

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Skutečný	1 623	1 534	1 719	1 583	1 564	1 400	1 375	1 379	1 464	1 502
Vypočtený	2 069	2 084	2 103	2 125	2 149	2 172	2 198	2 233	2 254	2 268
Rozdíl	-446	-550	-384	-542	-585	-772	-823	-854	-790	-766

V další tabulce je obdobný výpočet, a to za předpokladu setrvalé intenzity sebevražednosti roku 2005.

Počet sebevražd - standardizace podle sebevražednosti roku 2005

	2006	2007	2008	2009	2010	2006 - 2010
Skutečný	1 400	1 375	1 379	1 464	1 502	7 120
Vypočtený	1 577	1 593	1 617	1 633	1 642	8 061
Rozdíl	-177	-218	-238	-169	-140	-941

Celkový skutečný počet sebevražd byl za hodnocených pět roků o 903 menší než za předchozí stejně dlouhé období. Výpočtem byly kvantifikovány vlivy působící na změnu počtu sebevražd. K uvedenému poklesu vedlo výhradně snížení intenzity sebevražednosti v jednotlivých věkových skupinách. Tento vliv snížil počet sebevražd o 1508 a eliminoval tak vliv zvýšeného počtu osob ve sledované populaci (zvýšil skutečnost o 341 sebevražd) i vliv změny struktury sledované populace podle věku a pohlaví (zvýšil skutečnost o 264 sebevražd).